

Stræderne

MAGASINET

www.straederne.dk

i København

*INDRE BY
FREDERIKSSTADEN
CHRISTIANSHAVN
ISLANDS BRYGGE*

**Første kvinde som
Folketingets formand**

**Med Metroen 40 meter
under jorden**

**Livslinien kan nu også
hjælpe selvmordstruede om natten**

Orlogsmuseets modelbyggerlaug

Årgang 18 - FEBRUAR - 2016

ADVOKATBISTAND

PRIVAT:

- Arv
- Testamenter
- Dødsboer
- Ejendoms køb

ERHVERV:

- Lejekontrakter
- Ansættelseskontrakter
- Kreditorordninger
- Rådgivning om driftsform

Advokat Niels Ahlmark (H)
Advokat Ulrik Nørregaard (L)
+45 33 15 80 00
na@vestervoldadvokater.dk
www.ahlmark.dk

Tlf.: 23 96 01 81

britishbarber.dk

British Barbers Shop

klip & barbering | haircutting & shaving
Studiestræde 8 | 1455 Kbh. K.

No appointment necessary
email: info@britishbarber.dk

Galleri Claus C

Spændende
udstilling
med skulptør

**PETER BJØRN
OLSEN**

fra 12. februar til 11. marts

Åbningstider :
Tirsdag - fredag: 13-18 - Lørdag: 11-14

Store Kongensgade 118 - 1264 København K.
Tel. 33 13 40 50 - Mob.: 21 47 89 81 - Mail: art@galleri-claus-c.com
www.galleri-claus-c.com

FODPLEJE

STATSAUTORISERET FODTERAPI

Hyskenstræde 5 - 1207 K.

Tlf.: 33 32 83 32

Mail: mettesidenius@gmail.com

Vi har også...

Udstillingssystemer
Bannere
Magnetskilte til biler
Brevpapir & kuverter
Folier
Papir til kontormaskiner
Flyers
Menukort
Julekort
Plakater
Prislistor
Tryk på t-shirt
Vejkort
Skilte

Vester Kopi

Nørregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

Ren færøsk laks

fra et af verdens rene farvande.
Nemt og lækkert at tilberede.

HVER UGE:

Ugens fisk incl. en lækker
opskrift, nemt og lige til.

Se også vores nordisk
brugskunst, strik og kunst.

TRANHUSET
NORDISK NYDELSE TIL ALLE SANSER

Strandgade 106 • Christianshavn • Tlf. 40 17 92 56 • www.tranhuset.dk

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af: Stræderne

Lavendelstræde 8, 1462 Kbh. K. - SE: 29302790

Tlf. 33 15 56 66 - www.straederne.dk - kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Connie P. Christensen (Sprog og Kommunikation)

Redaktionelle medarbejdere:

Flemming Lehrmann, Kirsten Norn og Bo Steen Bram

Research og idé: Henrik Ploug (FAF & DB) Tlf. 20 20 38 20

Research: Lone Luna Kelstrup

Annoncer:

Bo Steen Bram - Tlf. 20 20 38 20 - bram@vip.cybercity.dk

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

T. Trahne (DJ), Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Karsten Bundgaard - Frederiksholms Kanal

Trykkeri: Centraltrykkeriet, Oplag: 4200

Indhold:

Side 3-6 : Folketingets formand Pia Kjaersgaard

Side 7: Folkeindsamlinger og administrationen

Side 8-10 : Metroen under Marmorkirken

Side 11: Regeringen snublede igen

Side 12-13 : Livslinien

Side 14-15 : Værnedamsvej og kommunens styring

Side 16 : Kvindestemmer

Side 17 : Sven Okkels tegner vores by

Side 18-20 : Sølvmed Else Nicolai Hansen

Side 21-22 : Filminstruktør Per Wennick

Side 23-25 : Orlorgsmuseets modelbyggerlaug

Side 26-27 : Frelserkirkes nye messehagel

Side 28 : Vinobles Nytårskur

Side 29 : Akvavit af julenødderesterne

Side 30-31 : Maleren Jens Kromann udstiller

Side 32-33 : Maleriudstillinger

Side 34-35: Mad idé

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 360,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

FØRSTE KVINDE SOM FOLKETINGETS FORMAND

Det smukke formandskontor er prydet med malerier efter Pia Kjærsgaards egen smag

Vores grundlov kræver, at Folketinget skal have en formand, som skal vælges straks efter, at et nyvalgt Folketing er trådt sammen. Folketingets vigtigste opgave er at vedtage nye love, der på bedste vis regulerer det danske samfund. Formandens opgave er at være vagthund og sørge for dels, at Folketinget har de bedste rammer for at udføre dette arbejde, og dels, at regeringen fører disse love ud i livet. Det er praktisk, at valget af formand falder på en erfaren politiker, der kender Folketingets arbejde og arbejdsforhold gennem mange år som medlem.

Formanden udgør sammen med sine fire næstformænd

Præsidiet, der er Folketingets øverste ledelse. Præsidiets medlemmer skiftes til at lede møderne i Folketingssalen efter den forretningsorden, der er fastlagt, og som bl.a. afsætter medlemmernes taletid og den måde, man taler på i salen.

Medlemmerne skal omtale hinanden i 3. person, og tiltaleformen er hr. og fru. Det er en form, der unægtelig lyder gammeldags, men sikkert er praktisk, når der skal holdes pænt styr på uenige gemytter, så

arbejdet i salen kan foregå civiliseret og i en god tone i modsætning til andre parlamenter sågar inden for EU, hvor slagsmål og andre korporligheder ikke sjældent forekommer.

Der skal være
en god omgangstone,
selv om man
er politisk uenig

Stillingen som Folketingets formand er den højeste administrative

post i Danmark, og det er Folketinget selv, der blandt sine medlemmer vælger formanden. I juli 2015 faldt valget på Pia Kjærsgaard, som var og stadig er valgt for Dansk Folkeparti. Pia Kjærsgaard

har været politisk aktiv siden 1978, hvor hun meldte sig ind i Fremskridtspartiets vælgerforening og siden, i 1984, kom i Folketinget som afløser for Mogens Glistrup. Efter uoverensstemmelser om den politiske kurs sprang Pia Kjærsgaard i 1995 sammen med fire andre medlemmer fra Fremskridtspartiet og dannede Dansk Folkeparti, som hun var formand for indtil 2012, hvor hun efter eget ønske efterfulgtes af Kristian Thulesen Dahl. Vi spurgte Pia om det første halve år i den nye stilling:

”Det har været travlt. Meget mere end jeg havde regnet med. Stillingen indebærer ufatteligt mange ting, men jeg er meget

>>>

PIA KJÆRSGAARD FO

glad for den. 10. januar havde jeg siddet 32 år i Folketinget, og jeg synes, det er fantastisk at få lov til at sidde på den anden side af bordet og se, hvordan man får hele det her store hus, som vi kalder det, til at arbejde. Hver dag færdes mellem 1.000 og 1.200 mennesker her, som jeg på en eller anden måde har ansvaret for."

Hvad har overrasket dig mest i jobbet som formand for Folketinget?

Christiansborg blev officielt anset som færdigt i 1928, men noget byggeri manglede endnu

"Der er ufatteligt mange møder! Det skal der være, og jeg betragter ikke noget af det som overflødigt overheadet, men der er mange ting, jeg skal sætte mig ind i. Jeg bliver orienteret

om alt: medarbejdere, sikring, lønforhold osv. Og taler! Jeg har holdt mange taler i mit politiske liv, men jeg tror aldrig, jeg har holdt så mange taler som i det sidste halve år. Diplomatomtagelser, kongehusbesøg osv."

tale med hvem om?

"Jeg får meget stor og venlig hjælp herfra fra dygtige medarbejdere, som har været med i mange år og kender proceduren. Jeg får gode råd, og alt er meget veltilrettelagt. Netop forleden var der en stor diplomatmodtagelse i fællessalen

Du er jo netop Folketingets ansigt udadtil og skal i den egenskab modtage de kongelige og udenlandske gæster – andre parlamentsformænd, ambassadører, præsidenter. Hvordan navigerer du i farvandet omkring hvilke emner man kan

Formanden er Folketingets ansigt udadtil

GALERIE HELTH

Asger Jørn
Henry Heerup
Lise Blaarberg
Tina Sonnichsen
Finn Ulf Grabowski
Lasse Brostrøm
Carl-Henning Pedersen
M.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

Luscinia

Jewellery
&
Design

Luscinia.dk

Esplanaden 1C 1263 K Tlf. 52504715

Foto: Ib B. Kaufmann

RTÆLLER

Pia Kjærsgaard har travlt i sin nye stilling, men nyder det

i anledning af Nytåret, hvor alle diplomaterne kommer på én gang. Ellers er der individuelle modtagelser, hvor jeg møder de enkelte diplomater her på kontoret. Så får jeg oplysninger om det land, de repræsenterer, så jeg er opdateret med hensyn til den parlamentariske situation, økonomi og evt. problemer i landet. Det er en enestående chance for mig til at få indblik i ting, jeg ikke har haft lejlighed til før.”

Vi har hørt dig sige, at man skal holde den gode tone, tale pænt til hinanden, selvom man ikke nødvendigvis er enige. Hvordan synes du, tonen er i Folketingssalen nu i forhold til, da du selv kom ind for 32 år siden?

”Tonen er nok blevet lidt mere rå, men det er den generelt i

samfundet. Man er – for at sige det pænt – mere direkte. Men jeg går meget op i – og fastholder – at forretningsordenen i salen skal overholdes, og heldigvis er alle Præsidiets medlemmer enige med mig om det. Vi er enige om at skride ind, hvis taletiden ikke bliver overholdt, ellers kan vi ikke overholde tidsplanen. Vi er også enige om at påtale det, hvis et folketingsmedlem bruger bandeord eller påkalder de højere

magter, for sådan taler vi ikke i salen. Det er ikke, fordi jeg har en personlig interesse i at korrekse nogen, jeg vil bare gerne overholde forretningsordenen, som det jo også er min opgave, og så få tingene til at glide i en god stemning. Folketingssalen er et vidunderligt sted at arbejde, det har jeg syntes i 32 år. Nu er der kommet 61 nye

folketingsmedlemmer, og jeg vil rigtigt gerne have, at de også får det godt herinde, at de synes, det er fantastisk privilegeret at få lov at være en af de 179 folkevalgte.”

Er det også derfor, du har været lidt ude med riven over for de medlemmer, der sidder i salen under møderne og har for travlt med deres mobiltelefoner og I-pads?

”Jeg anerkender absolut, at der er nye redskaber, man kan bruge i sit arbejde – I-pads og

smartphones osv. - men der hvor jeg synes, man går over stregen – og som vi var ude for – er, når nogle sidder og følger med i fodboldkampe, spiller spil eller fotograferer løs i folketingsalen med en bagudrettet smartphone. Det støder folk. I gamle dage kunne man hente aviser ind fra læsesalen, og der var medlemmer, der sad og læste, det var der også nogle, der var sure over, men det var trods alt ikke så stødende. Jeg mener godt, man kan multitaske i salen – altså f.eks. læse – men det skal være arbejdsrelateret. Jeg vil i det mindste fastholde, at den dag, hvor Folketinget åbner, og vi har flag og blomster og stor højtidelighed og glæde, Kongehuset er til stede, der er masser af tilhørere og presse, da skal man altså ikke under nogen omstændigheder under statsministerens åbningstale sidde med sine apparater og melde ud på de sociale medier. Heller ikke

>>>

Hyggelig og ægte dansk restaurant
København Cafeen
Badstuestræde 10
1209 København K
Tlf.: 33 32 80 81
rest@cphcafen.dk
www.kobenhavnercafeen.dk

FOLKETINGETS FORMAND

Pia Kjærsgaard ser frem til det næste halve år som Folketingets formand og skal bl.a. modtage fint statsbesøg fra Mexico

selvom man gerne vil på TV2 News' båndsløjfe!"

En ting, der undrede mig noget for nylig, var, at der i folketings-salen ikke er adgang til talerstolen for handicappede i kørestol. Du udtalte i den anledning, at du ville arbejde for, at der blev etableret adgang, og brugte udtrykket: "Det manglede da bare". Er der andre ting i salen, som faktisk er lovpligtige ude i samfundet, men som ikke er kommet ind i salen?

"Vi har gjort meget for handi-captilgangen til Christiansborg, for at komme ind. Men der, hvor problemet kan opstå, er, hvis der er en kørestolsbruge-nde folketingskandidat, der bliver valgt. Vi havde faktisk 4 opstillede ved sidste valg, og jeg synes, det ville være umådeligt pinligt, hvis en kørestolsbruger var blevet valgt og ikke kunne komme på talerstolen. Derfor har jeg lagt op til det nu. Det er ikke nemt, for folketings-salen er nu en gang som den er, og det er gamle sager, vi har med at gøre. Men selvfølgelig

kan det løses, og jeg har lagt op til, at Christiansborgs dygtige arkitekter i samarbejde med handicaporganisationerne finder en løsning."

Christiansborg er stadig omgivet af de store, uskønne granitsten, der for de fleste københavnere sender et udansk signal om politikere, der fjerner sig fra befolkningen. Stenene står der som led i den desværre nødven-dige terrorbeskyttelse, men det skulle være en midlertidig løs-ning, som skulle erstattes af en varig og æstetisk bedre løsning. Hvornår sker det mon?

"Nu er det sådan, at det des-værre ikke er vores slotsplads, men Københavns kommunes. Mange tror, at slotspladsen til-hører Christiansborg og dermed staten, men sådan er det ikke. Det forhaler desværre processen, og det er meget ærgerligt, når det nu godt kunne gøres pænt

og fuldstændigt sikkerhedsmæs-sigt forsvarligt."

Er der særlige begivenheder i det næste år i Folketinget, som du ser frem til?

"Ja, vi får bl.a. statsbesøg fra Mexico, hvor præsidenten kom-mer. Der er ikke i 2016 lige så store historiske mærkedage som i 2015, hvor vi f.eks. havde Dronningens 75-års fødselsdag og 100-året for kvindernes stemme- og valgret. Men der bliver alligevel nok at se til med det daglige arbejde her, og jeg nyder hver dag på arbejdet."

MALERMESTER FLEMMING JENSEN
Maler- og dekorationsværksted
www.lysogfarve.dk

MARMORERING
ÅDRING
DEKORATION
FORGYLDNING
VINDUER
MØBLER
DØRE
VÆGGE
BEKLÆDNING
LINOLIE
LIMFARVE
KIRKER
SLOTTE
BESLAG
RÅDGIVNING
PRIVATE HUSE

FLEMMING JENSENS MALERVÆRKSTED
Ny Vestergade 9 st.th. - DK 1471 København K. - Tlf. (+45) 21 51 48 88
historiskhaandvaerk@gmail.com

ALIDA
Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

Klods Hans
NYHAVN 13
Café og Bar

Telefon: 33 33 90 91

Administrationsomkostning

Velgørende organisationer bruger for mange penge

Man kan ikke være sikker på, at de penge, man giver til indsamlinger til fordel for flygtninge, sultende og andre i nød går nogenlunde ubeskåret til de trængende. Snarere tværtimod, for det viser sig nu, at tal indsamlet af Indsamlingsnævnet, der skal holde styr på organisationernes regnskab, afslører, at 68 velgørende organisationer sidste år brugte 206 millioner kroner bare på at samle ind. Det svarer til, at næsten 25 kr. af hver 100-kroneseddel går til

administration og udgifter ved indsamlingen.

Tal fra 2014 viser, at Blå Kors samlede 44,8 mio. ind og brugte 34,2 mio., svarende til 74,5%. Dansk Flygtningehjælp samlede 60,3 mio. ind og brugte 20,5 mio., svarende til 34%. Ni organisationer, herunder – ud over de nævnte – organisationer som Greenpeace og WSPA, brugte i 2014 over 25% af de indsamlede midler til administration. Sandt nok er der udgifter ved indsamling, og organisationer som Blå Kors har desuden driften af 62 genbrugs-

butikker med relateret transport, indretning, husleje, varme osv. Men det er dog alligevel foruroligende, at de penge, man giver, i høj grad går op i noget andet, end meningen var.

Nogle organisationer kan faktisk præstere helt anderledes tal. Læger uden Grænser anvendte i 2014 kun 18% af de indsamlede midler til drift og administration, således at 82% af pengene kunne bruges til det egentlige formål. Folkekirkens Nødhjælp oplyser, at sekretariatsudgifter til regional- og landekontorer kostede 10,5%,

og administrationen af hovedkontoret tog 9,7%, altså i den rimelige ende.

Til sammenligning har Sverige lovgivet på området, således at en organisation ikke må samle ind, hvis den over tre år har brugt mere end 25% pr. år af de indsamlede midler til administration. Et skrækkese eksempel herhjemme er Danmarks-Samfundet, som i 2014 brugte næsten 50.000 kr. mere på administration end de 228.291 kr., som de samlede ind. Hvordan det så lader sig gøre.

OPTRÆDENDE :

LISBETH TOLSTRUP
- kunsthistoriker
og redaktør

**KATRINE MARIE
GULDAGER** - forfatter

BIRGITTE ALSTED
- komponist og violinist

MARIANNE LARSEN
- forfatter

CARINA ZUNINO
- billedkunstner

GITTE BROENG
- forfatter

**BIRGITTA HOLST
OLSSON** - komponist

Billetter købes
ved indgangen
pris 100 kr.

Café:
Der kan købes
sandwich, øl, vin,
vand, the og kaffe

Se hele programmet på : www.folkevirke.dk

I år er det 10. gang, at Kvindestemmer bliver præsenteret.
Jubilæet markeres med bl.a. en festtale og et program i sædvanlig topklasse.

Metrobyggeriet ved Marmor

Metroen ved Marmorkirken er nu fuldt udgravet, som den sidste af Cityringens stationer. Mange har været nervøse for, at kirken skulle lide overlast under det voldsomme gravearbejde, som nu er afsluttet. Og netop de trange forhold omkring Marmorkirken har betydet, at udgravningen skulle helt ned til 40 meter under jorden. Det

betyder, at den kommende station ved Frederiksstadten bliver lige så dyb, som Marmorkirken er høj, nemlig knap 40 meter (uden spir).

Byggepladsen ved Marmorkirken bliver på grund af de særlige forhold omkring kirken og området i det hele taget den eneste metrostation, hvor sporene ligger oven på

hinanden i stedet for parallelt. Byggeteknisk bliver fremgangsmåden omkring færdiggørelsen også anderledes, fordi stationen – i modsætning til de andre

stationer i Cityringen – bygges oppefra og ned. Det vil sige, at stationens forskellige etager støbes undervejs, af hensyn til kirken.

Byggepladsleder Henrik Greve er tilfreds med tidsplanen, og især for, at man nu er kommet helt ned i bunden af skakten og har en stabil kasse, der ikke flytter sig. Det betyder også, at nabobygningerne og især Marmorkirken ikke flytter sig.

Et kig ned i skakten, hvor bl.a. elevatorerne skal installeres.

Armeringen af skaktens bund er forarbejdet til støbningen, der stabiliserer hele kassen og bliver underste dæk

Bolignøglen.dk

- indgangen til 40.000 boliger

KAB

KAB • Vester Voldgade 17 • 1552 København V
33 63 10 00 • kab@kab-bolig.dk • www.kab-bolig.dk

SITHEP
Daglig åben:
12 - 23
Hver dag
dagens ret
49,-
kl. 12 - 16
Thai restaurant
HYGGE LIG RESTAURANT
HVERDAGS GASTRONOMI TIL RIMELIGE PRISER
Sankt Peder Stræde 27 - T: 33 12 81 71 - M: 50134225 - sithep@ilve.dk - www.sithep.dk

kirken

Arbejdet er nu så fremskredent, at byggepladsen oppe formentlig kan afvikles i begyndelsen af 1917.

Her arbejder metroarbejdere i 35 meters dybde med at støbe bundpladen. Arbejdet her skal være færdigt meget hurtigt, for tunnelboremaskinen kommer i begyndelsen af måneden.

Stationen er dog ikke kun i byggeteknisk forstand unik. Når Cityringen åbner i sommeren 2019, vil man kunne se, at stationen – som alle de 17

nye metrostationer – vil få sit eget særlige kendetegn: Vægge af gyldent sandsten, ligesom Frederiksstadens mange palæer. Den nye station forventes at få

11.000 passagerer på en gennemsnitlig hverdag, svarende til det nuværende passagertal på Hellerup S-togsstation eller Høje-Taastrup Station.

I løbet af foråret kommer tunnelboremaskinerne på arbejde. De har nu tilbagelagt mere end 15 km i hovedstadens undergrund, og det betyder også, at alle de kommende metrostationer på Nørrebro, Frederiksberg og Vesterbro er forbundet, og samtidig er den første tun-

>>>

Takako Togo
JEWELRY DESIGN

STORE KONGENSGADE 90
DK-1264 K.

Telefon: 40 19 94 92
takako@takakotogo.dk
www.takakotogo.dk

**DOMHUSETS
SMØRREBRØD**

Hver dag: **Lunt & Lækkert**

KATTESUNDET 18 - 1458 K
TELEFON: 33 15 98 98
www.domhusetssmorrebrod.dk

Metroen

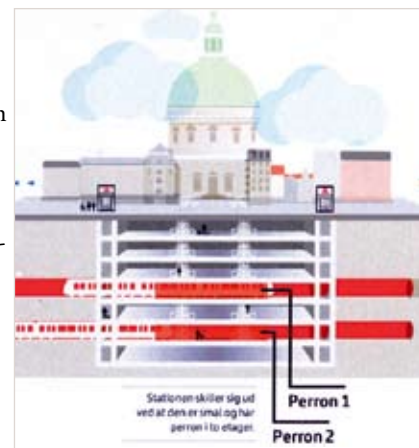
Her er arbejde i gang ved det hul, der skal åbnes for at give plads for tunnelboremaskinen, når skaktens bund er støbt

nelstrækning udgravet under Østerbro. Inden de ankommer, skal der støbes en massiv betonbund i skakten, og så går arbejdet i gang med at indrette selve stationsrummet og peronnerne. Metroselskabet er meget opmærksom på, at man bygger i følsomme områder bl.a. i Indre By og Frederiksstaden, og der er opsat ca. 12.000 målepunkter på bygninger nær byggepladserne for at sikre dem mod skadelige sætninger.

Strædernes redaktion var med nede i dybet og talte med byggepladsleder Henrik Greve, som fortæller: "Nu er vi nede på det nederste spor, Perron B, i 35 meters dybde. Vi er i gang med at armere til bundpladen, som vi skal støbe i starten af februar måned. Vi skal være klar til boremaskinen, som kommer fra Østerport-siden." Henrik Greve fortæller videre om udfordringen med det store byggeri og de mange, til dels

udenlandske, arbejdere: "Den del er en opgave, som entreprenøren CMT varetager. Vi blander os kun i, at arbejderne skal leve op til de danske overenskomst- og lovmæssige krav. Men selvfølgelig reagerer vi, hvis vi på vores vej rundt i byggeriet kan se, at nogle ikke kan det, de skal. Rent sikkerhedsmæssigt holder CMT briefing hver eneste dag med arbejderne, hvor linjerne bliver klaret. Arbejdstilsynet kommer regelmæssigt, gennemsnitligt en gang om måneden. Vi er opmærksomme på sikkerheden og har et godt forhold til Arbejdstilsynet. På den store bane kører det rigtig godt, og en klemte finger er det værste, vi har haft!" Metroen ved Marmorkirken bliver en del af Cityringen, der kommer til at bestå af 17 underjordiske stationer, der går i en ring under Indre

By, Vesterbro, Frederiksberg, Nørrebro og Vesterbro. To af stationerne, Kongens Nytorv og Frederiksberg, vil blive omstigningsstationer, hvor man kan skifte over til den eksisterende metro. Tre andre stationer, København H, Østerport og Nørrebro, giver mulighed for omstigning til S-tog, regionaltog og intercitytog.

Cityringen er det største anlægsprojekt i København, siden Christian d. 4. fik bygget Christianshavn i 1600-tallet. Det forventes, at 130 millioner passagerer vil bruge den samlede metro, når Cityringen er færdig i 2019. Det vil tage ca. 24 minutter at køre hele ringen rundt, og 85% af københavnere vil få under 600 meter til en metro- eller togstation.

HUSMANN'S VINSTUE

Larsbjørnsstræde 2
1454 København K
Telefon: 33 11 58 86
www.husmannsvinstue.dk
Hverdag: 11.30 - 18.00
Lørdag: 12.00 - 17.00

REGERINGEN SNUBLEDE OVER SINE EGNE BEN IGEN

Danmark er et af de lande i Europa, der har brugt forholdsvis mange ressourcer på ulandsbistand, hjælp til trængende via stort anlagte indsamlinger og optag af asylansøgere. Alligevel fremstår vi nu globalt set nærmest som Satan selv. "Vielsesring" var ordet, der fik Pandoras æske til at åbne sig. Det smykkeforslag, som var en af 34 stramninger af lovgivningen omkring asylopnåelse, kom til at løbe med hele dagsordenen og fik Danmark til at fremstå som det mest ugæstfri land i verden, på trods af at andre europæiske lande faktisk har skrappe krav end vi, bl.a. Norge og Østrig.

Vi har nemlig siden 1994 haft lov hjemmel til at pålægge asylansøgere at betale for eget og familiens ophold i op til 90 dage, hvis ansøgeren havde tilstrækkelige midler til det. Men det er først med den nye lovgiv-

ning, at politiet må visitere og ransage for at undersøge, om asylansøgeren reelt har midler til at betale for sit ophold. Og så er grænsen, at asylansøgere må beholde smykker op til en værdi af 10.000 kr., og at smykker, der har affektionsværdi, overhovedet ikke må beslaglægges. Det er op til politiet at vurdere, hvad der er op og ned. En umulig opgave, for, som formand for Politiforbundet Claus Oxfeldt siger: "Jeg er meget i tvivl om det overhovedet vil lykkes at tage nogen smykker. Jeg kan som politimand hverken vurdere, om de har affektionsværdi, eller om de har en værdi af over eller under 10.000 kr., så jeg vil tænke mig rigtigt godt om."

En fuldstændig urealistisk lovgivning, der – som det åbenbart var Venstres tanke – kun skulle have symbolværdi og ingen praktisk effekt. Nu har den

ramt Danmark som en boom-rang, og det bør give Venstre anledning til megen eftertanke. Kommunikation og rådgivning er gået helt galt på alle spor her. Ministrene kan overhovedet ikke forklare sig.

Den knibe, vi nu er bragt i, minder meget om tingenes tilstand under Muhammed-krisen, hvor Anders Fogh Rasmussens stædighed og manglende konduite bragte Danmark i en situation, de fleste helst havde været foruden. Det er, som om Venstres folkevalgte og ministre løber i alle retninger uden mål og med.

Så vidt vides bærer muslimer sædvanligvis ikke vielsesring!

Hotte hatte,
flotte fascinators
og smukke
hårsmykker

Fascinating
Lille Strandstræde 18

ALPACAHUSET

Kig ind og se
hvad andre
ikke har !

*T-shirt udført
i pimabomuld
-findes i 6 farver*

Store Kongensgade 90
1264 Kbh.K
Tlf.: 33 14 12 28
Mail: info@alpacaarhuset.dk
www.alpacaarhuset.dk

2013 BUTINAGES, ØKOLOGISK
CHATEAU DE NAGES, SYDRHÔNE
"Man arver ikke jorden fra sine
forfædre, man låner den af sine
børn". Michel Gassier.

Før kr. 119,00 **NU KUN 89,00**
Tilbuddet er gældende tom 31.12.15

VINOBLE Skt. Petri
- din vinhandler i KBH K.
1.000 km2 showroom
butik, lager
Over 1.000 vine & spiritus
Masser af delikatesser

VINOBLE Skt. Petri
Krystalgade 18 1172 Kbh K
3314 0387 vinoble@sktpetri.dk

VINOBLE

TRAVLHED PÅ LIVSLINIEN OG NU SIKRET FOR NATÅBNING

I efteråret var Livslinien i fare for at måtte lukke den natlige rådgivning ned, fordi der havde tegnet sig et politisk flertal for at fratage Livslinien den nødvendige bevilling. Heldigvis gik det ikke så galt, og vi besøgte Livsliniens direktør Jeppe Kristen Toft for at høre, hvordan det endte med den vigtige rådgivning til selvmordstruede:

”Det endte! Jeg skulle til at sige, at det endte lykkeligt, men det gjorde det ikke helt. Vi fik i foråret 2015 lovning på en bevilling på 4 mio., som skulle kunne strække 3 år. Den bevilling var givet lidt som et gæt på, hvad det koster at drive natrådgivning på Livslinien, det vidste man ikke rigtigt på det tidspunkt. Efter bevillingen var givet, fik et konsulentfirma til opgave at evaluere os, bestilt af Sundhedsministeriet. De kom

med en meget lang og meget anvendelig rapport, men den påviste også, at natrådgivningen var forbundet med nogle udgifter, som man ikke havde taget højde for i den første bevilling. Det betød, at den første bevilling

vores mange af vores rådgivere er studerende og erhvervsaktive, og for dem er det svært at skulle forpligte sig til at være her også om natten. Rapporten anbefalede at se på en form for aflønning, men kun om natten, dog således at de rådgivere, der så fik lån om natten, også skulle opfylde deres frivillighedsforpligtelse på samme måde som hidtil. Dvs. at alle rådgivere fortsat er frivillige bortset fra en lille gruppe, der dækker vagterne om natten mod en betaling, der svarer til et studiejob.

Da vi så kom til efteråret, og bevillingen heldigvis kom tilbage, fik vi en anden bevilling med en anden konstruktion, dvs. at den nye bevilling skulle række i en længere periode. Alt i alt en lille for-

ringelse, men trods alt penge til, at vi kunne holde åbent om natten. Det betyder ekstra 5 timers rådgivning om natten, hvor mange andre tilbud ikke er tilgængelige, og det er netop i nattetimerne frem til kl. 4, at behovet er størst.”

Er det svært at få nye frivillige i dagtimerne?

”Nej. Vi har konstateret, som ovenfor nævnt, at i den periode, hvor nattevagterne var en

viste sig ikke rigtigt at slå til. De penge, vi får, er til drift og til at sikre, at vi får rekrutteret rådgivere, får dem uddannet, superviseret og forplejet, og at der er gode rammer for rådgiverne at være i. Rådgiverne arbejder ulønnet. Men noget af det, som rapporten pegede på, var, at det var vanskeligt – hvilket vi selv havde kunnet konstatere – at få rådgiverne til at være her ulønnet om natten. Det hang primært sammen med, at

TELEFONERNE ER

obligatorisk del af det at være her, var der et fald i antallet af dem, der gerne ville være rådgivere. Mange seniorer, som vi er rigtig glade for at have som rådgivere, fordi de kommer med kæmpestor faglig ballast, ro og en anden tidshorisont, mistede vi en del ansøgninger fra på grund af nattevagterne. Nu kan vi se, at den gruppe er begyndt at komme tilbage, efter at nattevagterne ikke længere er obligatoriske.”

Hvori består oplæringen i herinde?

”Den består af introduktionsforløb, hvor man kommer ind til en introduktionsaften og en ansættelsessamtale. Derefter bliver man tilknyttet en erfaring frivillig herinde, som man kan følge på vagt og få en fornemmelse af, hvad arbejdet går ud på. Så kommer der et uddannelsesforløb over ca. 30 timer, hvor man får en masse fakta og viden om selvmord, risikovurdering, henvisningsmuligheder etc. Så kommer man med på nogle vagter, hvor man lytter til erfaringer fra rådgivere, senere tager man selv samtaler, hvor der sidder en erfaren rådgiver ved siden og kan hjælpe en undervejs. Nogle måneder senere er man udlært rådgiver og kan begynde at tage vagter selv. Det gælder uanset om man er på telefon-, net- eller chatrådgivningen.”

Direktør Jeppe Kristen Toft er glad for, at Livslinien nu kan holde åbent til kl. 4 om morgenen. Jeppe Kristen Toft har været med fra Livsliniens spæde start i 1994.

Kan I vise folk videre i behandlingssystemet, hvis I kan fornemme, at der er behov for det?

”Livslinien tilbyder ikke behandling, men en støttende og udredende samtale, hvor vi finder ud af, hvad udfordringen er lige nu, og hvad der kan gøres ved det. At gøre noget ved det, kræver en form for kontakt videre uden for Livslinien og eventuelt ind i et behandlingssystem, som typisk kan starte ved egen læge, men

lige så typisk ved at motivere vedkommende til at tage kontakt til sine nærmeste. Når det skridt er taget, kan man komme videre til en eller anden form for behandling, hvor vi har en henvisningsdatabase, så vi kan se mulighederne i det område, hvor vedkommende bor eller befinder sig. Vi dækker hele landet.”

Livsliniens anonyme telefonrådgivning har åbent alle dage mellem klokken 11 og 04 på telefonnummer 70 201 201. Man kan også kontakte Livsliniens netrådgivning og chatrådgivning. Læs mere om åbningstider og Livslinien i øvrigt på Livsliniens hjemmeside – livslinien.dk

I Danmark begår imellem 600 og 700 personer selvmord hvert år.

Sankt Peders Stræde 33
1453 København K
Telefon: 33 15 30 03

Shamanic

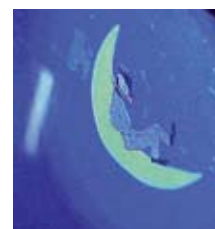
Mail: shop@shamanic.dk
www.shamanicjewelry.com

DANMARKS STØRSTE UDVALG AF TURKISER

TEKNIKBORGMESTE

Værnedamsvej er en charmerende gade med butikker, cafeer, skole og boliger, og trafikken glider roligt igennem

Værnedamsvej. Lad den bevare sit parisiske kaos. Kommunernes, såvel Frederiksbergs som Københavns, Teknik- og Miljøborgmestre aftalte i 2012, at Værnedamsvej skulle omdannes og det enten til sivegade, cykelmotorvej eller gågade, så derfor fremlagdes tre

Værnedamsvejs trafik i begge retninger sørger for, at gaden fungerer som god handełsgade

forslag. Begrundelsen var, at gadens trafik var farlig og kaotisk især ud for Prins Henriks Skole. Der skulle gøres noget

for cyklisterne, som efter planlæggernes opfattelse smed deres cykler overalt, så der var et enormt behov for cykelstativer,

Nu er Værnedamsvej en ualmindelig charmerende gade med butikker, cafeer, skole og boliger. Trafikken glider stille

REN VIL BESTEMME ALT

gennem den snævre gade, og det i begge retninger. Der er mulighed for at parkere, hvis man har et ærinde i en butik, der skal afleveres varer eller børn til skolen. Cykler og fodgængere færdes trygt, hvad man selv kan overbevise sig om, blot ved at gå en tur gennem gaden. At man ind imellem skal væbne sig med tålmodighed, er kun en charme

Teknik- og Miljøborgmestrene fra hhv. København og Frederiksberg er utilfredse med Værnedamsvejs trafik. Det er beboerne ikke.

deres forslag, og gadens indvånere og andre interesserede blev inddraget i debatten om gadens fremtid. Der rejste sig et ramaskrig. Beboerne ønskede ikke nogen sanering

var, at handelen gik tilbage, og gaden mistede noget af den "pariserstemning", som er så særegen for gaden. Protesterne var så massive, at politikerne har skrinlagt planerne med undtagelse af nogle få ændringer, hvad det så betyder? Som den frederiksbergske rådmand Simon Aggesen udtaler til Politiken: "Det står helt klart, at man ikke ønsker store forandringer. Det vil vi lytte til". Hvad mener for resten Københavns miljøborgmester og bilhader Morten Kabell? Beboerne i gaden skal nu nok spidse ører, når Teknik- og Miljøfolkene kommer med "de ikke for store forandringer".

ninger og andre tiltag absolut skal skabe underholdende og "spændende" bymiljøer, som byens borgere så bare har at bruge på den måde, de nu har forestillet sig det, og de glemmer, at det er borgerne selv, der skaber det bymiljø, de ønsker sig. Et eksempel på mærkelige pladsindretninger kan man se først på Amager, nemlig på Svend Aukens Plads, hvor der sikkert er brugt mange penge på at skabe en "smuk og skulpturel plads". Nu kan der selvfølgelig være delte meninger om, hvad der skaber miljø; men tag selv ud og betragt tingenes tilstand.

Den "smukke og skulpturelle" Svend Aukens Plads! Der er aldrig et menneske på den.

mere, for livet behøver vel ikke altid at gå i eksprestogsfart?

af Værnedamsvej, de ønskede gadens kaos bevaret, og erfaringen fra en periode med ensretning og parkeringsrestriktioner

Der er i tiden en tendens til, at byplanlæggere og politikere mener, at de gennem omlæg-

I 2013 fremlagde kommunerne

SØLVSMED
ELSE NICOLAI HANSEN

GOTHERSGADE 80 - DK 1123 K
Telefon: 28 91 53 08
else.nicolai.hansen@gmail.com
www.elsenicolaihansen.dk

SKRÆDDERI & RENSERI

Noori

Skt. Peder Stræde 43, kl. th.
1453 K. - Tlf: 88 73 15 08
Mob: 28 32 05 08

**UDDANNET SKRÆDDER,
TILBYDER SYNING,
TILRETNING OG
REPARATIONER AF
DAME- OG HERRETØJ,
BRYLLUPSKJOLER, PELS,
LÆDER, SKIND, GARDINER,
SENGETØJ OG MEGET MERE**

**VI TILBYDER OGSÅ
RENSNING, PLETBEHANDLING
OG PRESNING/STRYGNING**

Åbningstider:
Mandag til fredag: 9 - 19.00
Lørdag: 9 - 16.00

www.noori.mono.net
hashemnouri@hotmail.com

Tekst: Connie Christensen

Foto: Henrik Ploug (FAF og DBA) og Annemarie Balle

KVINDESTEMMER I KVINDERNES BYGNING

Folkevirke går mere end 70 år tilbage, grundlagt i 1944 af Bodil Koch som en tværpolitisk oplysningsbevægelse for kvinder. Kerneområderne er kulturelle, sociale og politiske emner, og alle aktiviteter gennemføres uden skel, hverken aldersmæssige, sociale, kulturelle, politiske eller religiøse.

Formand for arrangørgruppen bag Kvindestemmer, Annemarie Balle, fortæller:

"Det startede i foråret 2006, hvor jeg sammen med bibliotekar og billedkunstner Lene Riedel, som jeg kendte fra Folkevirke, fik ideen. Vi syntes, det kunne være spændende at lade nogle kvinder komme til orde, derfor navnet Kvindestemmer. Arrangementerne blander billedkunst, musik og prosa/lyrik. Idéen er at lade kvinder komme til orde i forskellige kunstneriske udtryksformer.

Vi holder til i Kvindernes Bygning og lejer os ind hos Jazz House i forbindelse med det årlige arrangement. Kvindernes Bygning har to etager med flere

Hygge og kulturelt input på Kvindestemmers dag

kvindeforeninger, bl.a. Kvinder i Musik og Kvindelige Kunstneres Samfund. Dem allierede vi os med i starten, og på den måde knopskød vores foretagende. De første par gange var det os

Mange af vores kunstnere har vi haft på programmet, netop før de blev rigtigt kendt. Det er sjovt, at vi har kunnet finde nogle, som i den grad har kunnet inspirere publikum til en

Formand for arrangørgruppen bag Kvindestemmer, Annemarie Balle

Arrangementet Kvindestemmer kan i år fejre 10 års jubilæum. Det holdes lørdag den 5. marts fra 11.30 – 16.00 i Jazz House i Kvindernes Bygning i Niels Hemmingsensgade 10. Kvindestemmer er et kunstnerisk samspil mellem forskellige, kunstneriske udtryk – sang, musik, oplæsning og billedkunst. Kvindestemmer arrangeres af en gruppe under organisationen Folkevirke i samarbejde med Dansk Blindesamfunds Kvinder, Dansk Kvindesamfund og Kvindelige Kunstneres Samfund.

Et af de mange indslag sidste år

alene, og så kom de til og er med nu.

Salen i Jazz House kan vel rumme 300. Vi dækker op til 150 og arrangerer, så man kan købe sig en sandwich, en kop kaffe, vin eller øl, og så kan man sidde og hygge sig der. Kommer der flere, kan vi sætte ekstra stolerækker ind. Arrangementet begynder ved frokosttid og slutter omkring kl. 16, med en indlagt pause, så man kan hente nye forsyninger.

professionelle og det uformelle. Økonomisk løber det rundt, for vi har været heldige at få støtte fra forskellige fonde."

Lørdag den 5. marts er det altså, og kunstnerne er: forfatter Katrine Marie Guldager, komponist og violinist Birgitte Alsted, billedkunstner Carina Zunino, forfatter Gitte Broeng, komponist og musikpædagog Birgitta Holst Olsson og forfatter Marianne Larsen.

god dialog. Vores konferencier, kunsthistoriker og redaktør Lisbeth Tolstrup, sørger for, at der bliver mulighed for gode samtaler undervejs og bagefter med kunstnerne. Vi kan godt lide blandingen af det

Smejendomme og Advokatfirmaet Marker er et ejendomsadministrations kontor med speciale i indre by og fredede ejendomme.

Kom forbi til en kop kaffe og hør hvad vi kan hjælpe med.

ADVOKATFIRMAET MARKER

Thomas Marker advokat

Brolæggerstræde 6 – 1211 København K – Tlf. 33 11 00 70
tm@advokat-marker.dk – www.advokat-marker.dk

Rosenborgs tårne – og så skattekamret!

Kunstmaleren Sven Okkels tegner stemninger fra vores by med en lille kommentar.

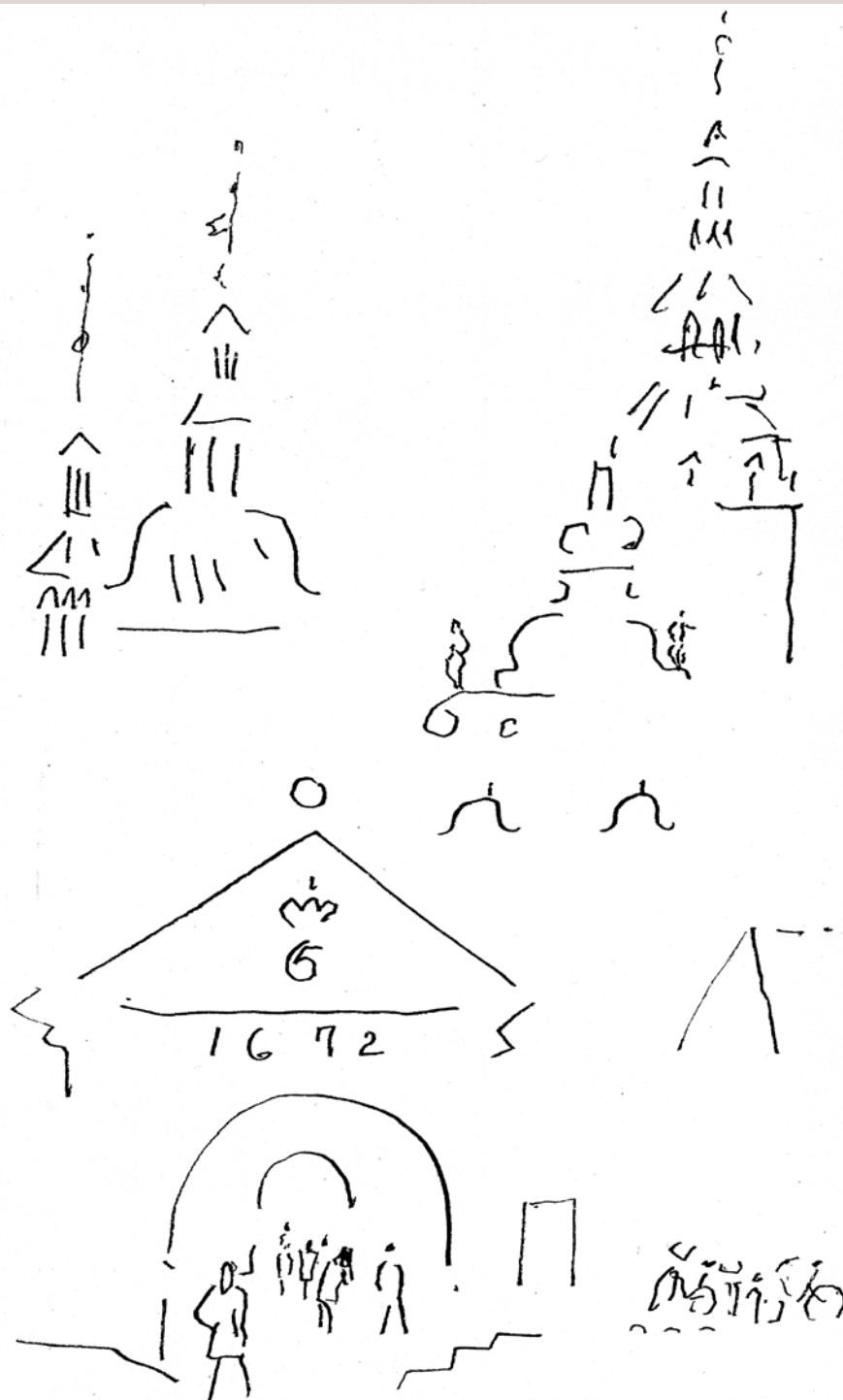
Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard

Tegningerne er blevet til på byvandring, hvor Sven har tegnet on location.

Jazz

La Fontaine
Copenhagen

Kompagnistræde 11
1208 København K.
Tlf.: 33 11 60 98
www.lafontaine.dk

16-6-11 50

Det lille Apotek

Er stedet hvis man
ønsker hygge, nostalgi
og god dansk mad.

frokost fra 98-
aften menu fra 98-

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek. dk

Sølvsmed Else Nicolai Hansen holder til i en af de små pavilloner ved Rosenborg. Sølvarbejdet, som bærer Elses autoriserede stempel "Nicolai", er en hjertesag for Else, som har en lang række udstillinger og udmærkelser bag sig.

Else fortæller: "Jeg blev udlært i 1988 hos Georg Jensen Sølvsmedje, som er det eneste sted, der udlærer sølvsmede. Jeg arbejder kun i sølv og laver alt det, der kan stå på et bord, og også smykker. Vi er ikke ret mange med den beskæftigelse herhjemme, så vi kender hinanden og holder rigtigt meget sammen. Det er verdens bedste fag!

Fodhammer:
Det gamle håndværktøj fra 1700-tallet, en fodhammer, anvendes til at frembringe knæk på vassen, som man kender det fra rokokosølv

Else Nicolai fortæller: "Jeg begynder med at skære et passende stykke finsølv ud af en plade med en lille saks. Når jeg har trukket pladen op til en lille vase, skal jeg til at knække den. Knæk bruges til at understrege formen og materialet. Finten er at lægge formen – knækjernet – op langs med pladen, og så slår man med fodhammeren ned langs. Vassen er hammerslået, poleret og med knæk, lavet af finsølv, som er det fineste, man kan få. Min stempelplade er loddet på i bunden, og så er den poleret på min polermaskine, som er fyldt med små stålkugler. Sølv udgløder, dvs. bliver blødt, når man lodder på det, men når vassen kommer ned i tromlen i polermaskinen, hamrer de små stålkugler på sølv og hærder det, samtidig med at vassen bliver poleret."

Stempelplade loddes på:
Elses autoriserede stempel "Nicolai" loddes på bunden af vassen i knækket sølv som garanti for kvalitet og oprindelse

Lodni
sølv, o

SMED OG DESIGNER

Allerede mens jeg var i lære, søgte jeg om en af de små pavilloner her. Jeg har værksted hjemme, hvor jeg laver de store ting, og herinde laver jeg smykker og mindre ting som vaser, lysestager, servietringe og flaskepropper.

Når det gælder vaser, har jeg en lille produktion af vaser med knæk. Gamle rokokovaser var fremstillet med den teknik, man kalder knæk, skævknæk og ligeknæk, som mange nok kender fra kaffe- og testel. Teknikken kan man ikke længere lære, for man laver jo ikke rokokokander mere, men jeg har et stykke værktøj helt tilbage fra 1700-tallet, en fodhammer, og desuden et knækjern, og jeg har lært mig teknikken ved hjælp af mine gamle kolleger, som jeg har spurgt. Jeg fortolker det så på min måde, og det bliver til de her vaser."

ng er en stor del af arbejdet med
og hertil skal bruges ild

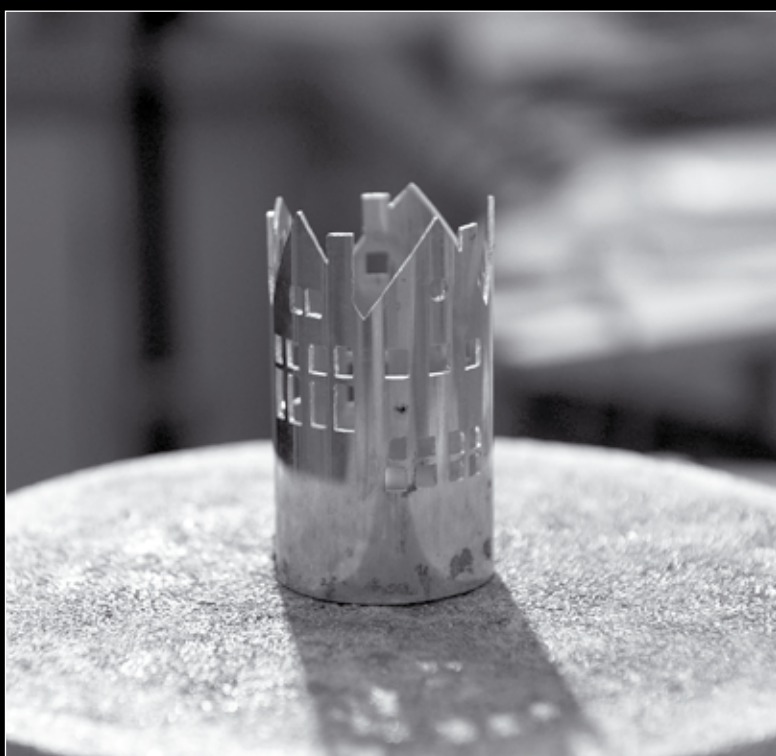
Sølvsmed Else Nicolai Hansen i sin pavillon ved Kgs. Have

>>>

SØLVET SKABER LIV

Den lille lysestage, "Landemærket", passer til et fyrfadsllys. Else er ved at færdiggøre stagen og er her i gang med at udgløde, dvs. at der skal loddes en kant i forinden indvendigt, så lyset står på en afsats, når man dumper det derned. På den måde kommer lysets skær ud gennem vinduerne i husene.

Elses færdige kreation, den charmerende lysestage "Landemærket", hvor stearinlysets skær vil give liv til de små huse

FINGERBØLLET
WILDERSGADE 39 - Tlf.: 32 54 67 17
CHRISTIANSHAVN

DOKUMENTARFILM MED SPÆNDENDE PERSONER

Grevinde Erna Hamilton, portrætteret i filmen "Grevinden på 3." -Foto: Lars Schou.

Dokumentarfilminstruktør Per Wennick har lavet over 70 dokumentarfilm, de fleste dybdegående portrætter af mennesker, der skiller sig lidt ud. Det er blevet til flere danske og udenlandske priser, bl.a. to TV-Oscars for filmene Ingen slinger i valsen og Æblehovedet og Kommandanten. Per Wennick har været fastansat i DR siden 1980 og arbejder nu i DR's dokumentarafdeling. De fleste af os kender nok filmene Grevinden på 3., der omhandler Erna Hamilton, og Varvara – uden mors velsignelse, et portræt af baronesse Varvara Hasselbalch. Den seneste produktion "Palle, Bent og bøssebaren", som for ganske nylig blev vist i DR, omhandler de to bøsser Palle og Bents liv og indtager deres stamværtshus, det ældste bøsseværtshus i verden, Centralhjørnet i det indre af København. At portrættere mennesker loyalt er svært, og vi har talt med Per

Wennick for at komme lidt dybere ned i den særlige disciplin, som er hans kendetegn.

Hvordan kom du til at blive dokumentarfilminstruktør?

"Jeg er oprindeligt uddannet lærer, men begyndte allerede efter seminariet at læse teatervidenskab. Da jeg kom til DR, begyndte jeg i Børne- og Ungdomsafdelingen under Mogens Vemmer, og der lærte jeg en meget vigtig ting: Inden man går i gang med at lave noget som helst, som skal ud til andre mennesker, skal man spørge sig selv om, hvorfor det er vigtigt. Hvis man ikke kan besvare det spørgsmål, er det ikke vigtigt nok til at belejre andre med. Det tog jeg med mig i mit videre arbejde. Så kom jeg i Undervisningsafdelingen, hvor jeg blev fastansat i

1980 og lavede programmer til skoler, gymnasier, radio og TV.

Jeg var meget interesseret i dramaturgi, og den interesse ledte mig over i dokumentarfilmen.

Per Wennick er i gang med en ny dokumentarfilm, også om et tungt emne, en demensramt familie. Foto: Henrik Ploug

Jeg har efterhånden lavet over 70 dokumentarfilm af vidt forskellig karakter, hvoraf nogle handler om det rigtig tunge i tilværelsen, f.eks. alkoholisme, anoreksi, selvmordsforsøg.

>>>

Velkommen til Café Sorgenfri

Brøggerstræde 8, 1211 København K. Tlf. 33 11 58 80
Åbningstider: Mandag - lørdag kl. 11.00 - 23.00, køkkenet kl. 11.00 - 20.45
Søndag kl. 12.00 - 18.00, køkkenet kl. 12.00 - 17.00

DOKUMENTAR PÅ TV

Dokumentarfilminstruktør Per Wennick har over 70 dokumentarfilm bag sig og har vundet flere danske og udenlandske priser. Her er det Palle og Bent fra filmen Palle, Bent og bøssebaren. Foto: DR.

Dertil kommer en lang række portrætter. Når jeg kigger tilbage på min produktion, handler det, jeg har lavet, stort set om mennesker på kanten.”

Hvad er det, der inspirerer dig til at gå i dybden hos mennesker, som ikke er ”main stream”? ”Jeg tror, det bunder i en almindelig interesse for andre menneskers liv. Jeg kan blive meget fascineret af andre mennesker, som har et liv, som ikke ligner mit eget, men står på kanten af noget, en overgangsfase eller på vej ud i noget nyt. Hvis vi skal nævne Erna Hamilton og Varvara Hasselbalch, er det jo netop mennesker, som stod på kanten af vores samfund og på kanten af livet. Mest af alt

fascinerer det mig at lave film om mennesker, som har haft et liv. Derfor har jeg beskæftiget mig en del med ældre mennesker, fordi der er en historie. Men i øvrigt tror jeg på, at der i ethvert menneskes tilværelse er en historie, som er unik, selvom de selv ikke mener, det er noget særligt. Men hvis man giver sig tid til at gå i dybden, ligger der en historie, som kan folde sig ud.”

Er det mon den holdning, der gør, at du kommer så tæt på de mennesker, du portrætterer? ”Det handler om at give sig tid. Noget af det vigtigste for mig er, at de mennesker, jeg har med at gøre, er trykke ved mig. At de har en vished for, at de ikke bli-

ver misbrugt eller udleveret. Jeg er sammen med dem i meget lang tid, førend jeg filmer. Erna Hamilton var jeg sammen med

nemlig en drivkraft, som kan forklare, hvorfor han gør som han gør.

Jeg vil helst vide mere om dem, end de ved om sig selv! Så ved jeg også bedre, hvordan jeg skal filme dem uden for mange ord. Meget vil kunne aflæses i et ansigtsudtryk, og det giver samtidig beskueren mulighed for at tolke noget ind i den måde, de fremstår på. Her er fotografen en meget, meget vigtig samarbejdspartner, og jeg har været utroligt privilegeret. I mange år har jeg arbejdet med en af Danmarks allerdygtigste fotografer, Lars Schou, som også går

Selvportræt af Varvara Hasselbalch

i over 3 måneder, førend vi begyndte at filme. Det kan godt være, at nogle af dem er skurke, men en skurk har også en anden side. Jeg bestræber mig meget på at gøre dem tredimensionelle i håb om at skabe en forståelse for det, de har gennemgået. Der er et meget klart eksempel i den film, der hedder ”Ingen slinger i valsen”, som handler om to børn, der danser. Den enes far, Mickey Fredie-Pedersen, som mange betragtede som en skurk, som totalt upædagogisk og tromlende over for sine børn, har jo også en anden side,

ind i projektet med en åbenhed og venlighed og en naturlig fornemmelse for at træde et skridt tilbage, så det ikke bliver overvældende eller for privat. Der er hele tiden en grænse mellem det private og det personlige. Jeg vil gerne have det personlige frem, det private vil jeg gerne vide alt om for at lære mennesket at kende, men det private skal personen have lov at have selv. Det er også der, at jeg mener, at noget kan fortælles gennem en håndbevægelse, et ansigtsudtryk, man behøver ikke skære det hele ud i pap, i ord.”

WILDERS PLADS

Wilders Plads Ejendomme A/S
STRANDGADE 54, 1401 KØBENHAVN K.
Telefon: 32 54 48 88

Modelbyggerlauget

Poul Henrik Westh, formand for Orlogsmuseets Modelbyggerlauget

På Holmen mødes hver tirsdag passionerede modelskibsbyggere, samlet i Orlogsmuseets Modelbyggerlauget. Laugets formand, Poul Henrik Westh, fortæller her om laugets virke:

”Vi er en forening af ulønnede modelskibsbyggere, der formelt har eksisteret siden 1988. I de forløbne år har vi på frivillig basis bygget skibsmodeller, udstillingsmodeller primært til Orlogsmuseet, som nu er i gang med at blive flyttet til Tøjhusmuseets lokaler og senere skal blive endnu større. Inde på Tøjhusmuseet har man indrettet

førstesalen, der i gamle dage var våbensal, til en ny permanent udstilling, som kun fylder halvdelen af førstesalen, og så er det meningen, at Orlogsmuseets samlinger kommer ind i den anden halvdel. Tanken er, at man om nogle år gerne vil etablere et nyt Orlogsmuseum oppe på første loft, som bliver dobbelt så stort som nu. Det er en længere proces, som vi ikke ved noget om her i lauget, det er jo Nationalmuseet, der tager sig af det. Men vi bygger skibsmodeller primært til Orlogsmuseet; de enkelte medlemmer har en gang i mellem bygget modeller, som de har doneret f.eks. til kirker, men vores formålsparagraf specificerer, at vi skal vedligeholde den ædle modelbyggerkunst, som er meget gammel. I mange år var der her på Holmen et modelbyggerværksted, som hørte under Søværnet, og hvor der var fastansatte modelbyggere. Går man ind på Orlogsmuseet – hvad man ikke kan nu, fordi der er ved at blive flyttet – vil man kunne se en lang række modeller, der er bygget af de modelbyggere.

Da lauget startede i 1988, var der en gruppe på ca. 10-12 mand, som interesserede sig

for modelbyggeri og syntes, at det var synd, at Holmens modelbyggerværksted var ved at blive nedlagt. De startede en interessegruppe af personer, som byggede modeller. Orlogsmuseet åbnede i Søkvæsthuset i 1989, og i tiden op til 1989 skabte disse personer modeller som bidrag til samlingen. Så gik der ikke lang tid, før der i foråret 1989 blev holdt stiftende generalforsamling.”

ger selv, men vores medlemmer i provinsen ser vi ikke så tit; der er en gruppe på omkring 25, der bor så tæt på København, at det er praktisk for dem at komme her og bygge. Bygningen, hvor vi holder til, er det gamle arresthus på Nyholm. I Forsvarets regi er vi blevet betegnet som en traditionsbevarende forening, som holder det gamle håndværk i hævd, og det er også i vores formålsparagraf

Flemming Petersen fortæller: Peder Skram bygges op af lindetræ og 9 mm krydsfiner. Det spantebygges af krydsfiner i to halvdele, som limes sammen og efterfølgende beklædes med 4 mm lindefiner. Lindetræ er godt at arbejde med, for det er fast i strukturen og alligevel ikke så hårdt, at det splintres.

Da det professionelle værksted lukkede, fik lauget så lov at overtage værktøj og lignende?

”Nej, det gjorde vi ikke. Men langt senere er vi en gang imellem blevet kontaktet af en af Søværnets afdelinger, som har haft noget liggende fra det gamle modelbyggerværksted, og så kunne vi fortælle dem, hvad det var. De maskiner og værktøj, vi har her i værkstedet, har lauget selv investeret i gennem årene. Vi er en forening på omkring 100 medlemmer, som årligt betaler et kontingent på 275 kr. Alle medlemmerne byg-

at bevare viden om håndværket og undervise hinanden i det, udbrede kendskabet til det og i øvrigt fremstille modeller, som er udført i henhold til de principper. Forsvaret har en regel om, at de kan tilgodesee traditionsbevarende foreninger, og derfor får vi lov til at være her i bygningen, hvor vi har været omkring 18 år.”

Når folk melder sig ind i lauget, skal de så vise, at de kan faget?

”Når folk møder op her om tirsdagen, går der ikke længe, før end de får stukket en fil eller en

Orlogsmuseets

Robert Andersen og Jan Vermund er her ved korvetten "Triton", som Jan bygger på og som Robert faktisk har sejlet med. Det var ikke noget særligt godt skib, mener Robert, noget af en træsko, der lå mere på siden end den sejlede. Jan har bygget på modellen i mere end 3 år og regner med, at den bliver færdig om et halvt års tid.

sav i hånden, og så må de vise, hvad de kan! Der er mange forskellige niveauer af kundskaber og evner, når folk starter. Men stille og roligt bliver de involveret i de igangværende projekter. Vi har i virkeligheden en slags mentor-ordning, mesterlære, som går ud på, at man underviser hinanden i, hvordan man gør tingene. Et godt eksempel

er en model, som vi afleverede i 2010 til Orlogsmuseet. Den havde vi bygget i anledning af Søværnets 500-års fødselsdag, og arbejdet med den blev udført af mellem 8 og 12 medlemmer over 2-3 år. Vi brugte 9000 timer på at bygge den model, og jeg kan give et eksempel på "mesterlæren": En dag var deltagerne ved at surre bovspryd.

Alle flader er skrå og buede på et skib, så det blev i gamle dage

at gøre det. Nu ved vi det og kan give den viden videre til de andre. Det synes vi er meget interessant, og ingen af os føler os på nogen måde færdiguddannet. Vi søger hele tiden oplysninger, her eller på nettet eller hvor det nu kan være."

Du fortalte før, at I havde fået bøgerne i jeres store bibliotek. Hvor kommer de fra?

"Det er medlemmernes egne bøger, som de har sat herud, eller donationer forskellige steder fra. F.eks. da Søværnets bibliotek flyttede og blev slået sammen med de andre to værnsl biblioteker på Kastellet, kunne de ikke have det hele med, og vi fik lov til at kigge i det, der skulle smides ud, og vi fik en række bøger derfra."

Her bygger Poul Beck på en model af Peder Skram

surret godt med tovværk. De stod og surrede, men kunne ikke få det til at fungere, det gled hele tiden. Så blev vi enige om at slå op i de gamle bøger, hvor vi kunne se, at tovværket blev slået over kors, sådan at det låser. Det var et rigtigt godt eksempel på, at vi lærer ved

Når I er færdige med et projekt og skal starte et nyt op, hvor kommer så ideerne fra?

"Som regel er det en blanding af ønsker fra Orlogsmuseet og lyster hos os. Det er sådan, at fordi vores medlemmer arbejder gratis, er det i høj grad lysten,

**Med udgangspunkt i
VVS - EL - MURER
leverer vi det gode
håndværk - til dig i
Stræderne ...**

RING TIL 70 27 80 31 • WWW.3BLAA.DK
Vores døgnvagt har telefon : 38 89 08 89

Modelbyggerlaug

der driver værket. Lige i øjeblikket har vi et par moderne orlogsskibe i gang, en model af Peder Skram og en af Triton, samt et par motortorpedobåde. Der sker typisk det, at folk under arbejdet begynder at sige: Kunne det ikke også være dejligt at komme til at bygge et gammelt orlogsskib med sejl igen? Og så må vi finde ud af at snakke med museet om, hvorvidt det kan lade sig gøre eller ej. Lige i øjeblikket har vi 6-7 projekter i gang. To medlemmer er fælles om at bygge Peder Skram, et medlem bygger Triton helt alene, og et par stykker bygger en gammel kongebåd fra 1760'erne, og Mastekranen bliver bygget af en gruppe skiftende modelbyggere, en 4-5 mand i en række år efterhånden. Det er nok den model, vi har brugt mest træ til. Peder Skram har vi bygget på siden oktober 2014, og den skal være færdig til den 25. maj, for da har admiralen på fregatten, hvor den skal stå, bestilt tambourkorpsset til at komme og hente den!"

Å propos træ: Hvem betaler materialerne?

Triton

Sven Holm-Jensen og Henning Rasmussen bygger på Svanen, et transportskib fra 1760'erne. Den skal være åben i den ene side, så man kan se, hvordan den har været lastet.

"Når Orlogsmuseet kommer til os og beder os bygge en model, refunderer de omkostningerne til materialerne. Det gør, at vi kan arbejde uden at skulle have penge op af lommen, og at museet for materialeprisen får en model, som repræsenterer en masse arbejdstimer. Medlemmerne er pensionister og kommer her og hygger sig med deres hobby."

Det er meget mere besværligt at lave modellen med åbne spanter end med lukkede. Arbejdet har stået på i et par år og tager nok et par år til.

UDSALG

Originale sømandstrøjer

findes i flere farver

findes i flere farver

Herreekviperingshandler
Jørgen Pedersen
Strandgade 24 · 1401 Christianshavn · Tlf. 32 54 19 03

FINESTE KUNSTHÅNDVÆ TIL VOR FRELSE KIRKE

lid. Jeg gik i gang og kontaktede Lizzi, for vi har arbejdet sammen på alle de kirketekstiler, jeg har været i gang med. Lizzi ville gerne være med, og så begyndte arbejdet. Jeg tog farveprøver i kirken, lavede tegninger og en masse andet. Det hele begyndte for 5 år siden. Jeg bestemmer designet, og hvordan jeg kunne tænke mig, det skal se ud, men har jo ikke den broderimæssige erfaring, og det er der, Lizzi kommer ind i billedet. Det er et samarbejde mellem os, hvor jeg kommer med tegninger. Jeg har en idé til, hvorledes jeg ønsker messehaglen skal se ud og opleves. Lizzi og jeg finder i fællesskab ud af, hvorledes dette kan lade sig gøre rent broderiteknisk. En stor kirke som Vor Frelser Kirke kan magte en anden type udsmykning end en lille landsbykirke.

Den smukke messehagel, designet af tekstilkunstner Rikke Salto, som specifikt har udarbejdet "Livets træ" til Vor Frelser Kirke med dens særlige symbolik og farver. Der er et samspil mellem design og interior, idet "Livets træ" i Edens have ifølge traditionen vogtes af englen Raphael, som udgør en af de seks store engle på korsranken foran alteret. Her bæres messehaglen af sognepræst Marlene Lindsten

Messehaglen "Livets træ" er kreeret af tekstildesigner Rikke Salto og udført i samarbejde med Lizzi Damgaard, daglig leder i Selskabet for Kirkelig Kunst, og brodøse. Et fantastisk arbejde, hvor gamle broderiteknikker har måttet genopdages, og mange, mange timer er gået med udførelsen.

Tekstildesigner Rikke Salto blev valgt til at designe den nye messehagel til Vor Frelser Kirke. Hun siger om begyndelsen

til det store arbejde: "Jeg blev ringet op af kirken, fordi man havde set en messehagel, som jeg har lavet til Marmorkirken. Jeg har lavet messehagler siden 1999, så jeg har efterhånden en del i min portefølje. De var interesserede i Marmorkirkens, fordi de syntes, den fungerede godt i kirkerummet og havde et grafisk udtryk, de kunne lide. Da det så viste sig, at jeg faktisk bor lige ved siden af Vor Frelser Kirke og er et sognebarn, begyndte tingene at passe sam-

Både grene og blade er broderet på et fast stykke hørstof, der siden applikeres over på det endelige bundstof, den grågrønne velour

men. Vi havde nogle indledende møder, hvor vi udvekslede tanker og ideer, for det er et samarbejde, der er baseret på til-

Jeg havde først ønsket et sølvbroderi, og Lizzi lavede en prøve, som vi tog over i kirken, men sølvet forsvandt helt i det

RK OG DESIGN

Her er Rikke Salto og Lizzi Damgaard i færd med at studere tegninger og prøver som en del af det store forarbejde med messehaglen

De fine blomster og blade er broderet med tambureret kant for at forstærke hele bladet, og så er der fyldt ud med fladsyning i silketråd, broderet af Berthe Bramsen

store rum og det lys, der er i kirken. Vi kom frem til, at det skulle være guldbroderi, og der kommer så det, man kalder ophøjet guldbroderi, ind. Jeg lavede en præsentation af mit forslag til messehaglen, Lizzi havde lavet broderiprøven, som kirken sagde god for, men arbej-

det kunne ikke begynde, førend der var søgt fondsmidler, og det tog 2 år. Messehaglen har kostet omkring ½ mio, men der ligger et utal af arbejdstimer i den, så det er i virkeligheden ikke mange penge, og det er en del af vores kulturarv. Den skal holde i rigtig mange år, det er ikke bare et nyt stykke kirketekstil. A.P. Møller-fonden, Augustinus-Fonden og Dronning Margrethe gav midler til den, og indkomsten fra tårnet gjorde det sidste. Den sommer var fantastisk god, der har aldrig været så mange i kirkens tårn, så det var som om "himmelstigen" var med til at betale messehaglen!"

Lizzi Damgaard fortæller om sit arbejde: Jeg har brugt 900 timer over to år på broderi og montering. Selve guldbroderiet har taget 600 timer, silkeblade og blomster har en anden brodøse, Berthe Bramsen, broderet, og så har jeg lavet monteringsarbejdet. Jeg syede de sidste sting på den 3 dage, før den skulle tages i brug!

>>>

MESSEHAGLEN

*Blade og blomster:
De kulørte blomster og blade er syet i silkebroderi af
uspundet silketråd for at bevare silkens fulde glans*

Det har været en ekstraordinær proces, de fleste messehagler plejer at tage ca. 100 timer at sy. Der er i de sidste 3-400 år ikke lavet den slags guldbroderi i Danmark, og det er det helt specielle ved broderiet på denne messehagel. Guldbroderiet er udelukkende nedlagt syning, dvs. at man lægger guldtråden oven på stoffet og syr den ned med en sytråd igennem al filtunderlaget. Det gør man, fordi guldtråden ikke kan tåle at komme igennem stoffet, den går i stykker, hvis man syr med den, som man gør med almindelig tråd. Hele æbletræet og grenene er lavet i ophøjet guldbroderi med nedlagt syning. Alle de små fine æbleblomster og blade, som Berthe Bramsen har broderet, er broderet med silkebroderi med en tråd, der hedder en flossilke, dvs. at den ikke er spundet,

hvilket giver en meget flot glans. Hun er startet med at lave en tambureret kant for at forstærke hele bladet, og så har hun fyldt ud med fladsyning i silketråd. Dertil er brugt lidt franske knuder, lidt pailletter og så er der bien, der er syet i ryateknik, ligesom når man syr tæpper, så den har en lodden luv ligesom i virkeligheden.

En lille, men meget vigtig, del i vores håndværk er gået tabt. Det er færdiggørelsen af bagsiden af broderiet. Man starter med at bygge underlaget op i 3-4 lag filt og snore, og så limer

*Den lille humlebi er syet i ryateknik,
så luven fremstår lodden og livagtig*

man et stykke bomulds lærred hen over al filten, både for at fastgøre broderiet og for at lave en membran mellem ulden, som faktisk indeholder svovl, og guldtråden, som er en guldbelagt sølvtråd. Det inderste er sølv, og sølv og svovl er jo ikke den bedste kombination. Til allersidst, på bagsiden, har man limet for at fiksere og afstive broderiet, og den lim var hele humlen. Hvad er det for noget lim, man har brugt? Jeg kontaktede Nationalmuseet, man så snart noget er et museumsstykke, må man ikke røre ved det. Jeg var heldig at få et gammelt krucifiks fra slutningen af 1600-tallet i hænderne. Det var

et 5 cm højt guldbroderi, som var pillet af sit bundstof. Jeg sendte det til Nationalmuseet og fik heldigvis den besked, at det ikke var et museumsstykke, så det kunne analyseres. Det viste sig, at limen på bagsiden er en vegetabilsk klister. Jeg har derfor til messehaglen gjort ligesom ved en opbagt sovs: hvedemel og kogt vand. Det er den samme stivelse, man bruger, når man stryger skjorter, altdude og alt muligt andet. Man kan bruge kartoffelmel, majsme eller lignende, men det centrale i det hele var at genopfinde den lim. Jeg var nemlig bange for, at mit broderi, som jo består af mange tynde grene belagt med guld, ville begynde at sno eller på anden måde se dårligt ud, når jeg spændte det fra min stramme syramme, som jeg broderer på. Limen skulle fiksere broderiet. Og det lykkedes heldigvis."

REGNSKAB · REVISION
SELVANGIVELSE
MOMSHÅNDTERING
GÆLDSRÅDGIVNING
Ring til os - eller kom forbi
Telefon: 36 96 48 66
AMAGERTORV 17, 2.sal - 1160 Kbh. K.
www.markman-bechlund.dk

URMAGEREN
Dronningens Tværgade
Special
Værksted for
antikke ure
Ring til os
for et
uforpligtende
tilbud!
Dronningens Tværgade 14
1302 København K
Tlf.: 4341 6218
E-mail: urmageren@live.dk

MALEREN HENRIK BLOCH Udstiller

Maleren Henrik Blochs årlige udstilling i Helligåndshuset finder sted igen i år for 47. gang, trods de særlige omstændigheder, der skyldes den midlertidige lukning af Helligåndskirken.

Henrik Bloch fortæller selv om årets udstilling: Det bliver en lidt anderledes udstilling i år. Efter 47 år i Helligåndshuset er jeg nødt til at komponere udstillingen på en anden måde, fordi kirken er lukket og under renovering, og Helligåndshuset så i den periode bliver brugt til andagt. Samtidig er mange af kirkens møbler sat derind. Min idé med udstillingen bliver at anvende nogle af kirkebænkene, så de fungerer som staffelier i stedet for mine egne, som jeg ellers altid har med. På den anden side er det jo også en udfordring: Hvis jeg som ung var blevet spurgt, om jeg ville udstille i Helligåndshuset under de omstændigheder, ville jeg

have sagt ja. Derfor er der ingen grund til at tvivle nu. Selvfølgelig kan det lade sig gøre!

På denne udstilling kommer der nye billeder og også et kunstnerisk tilbageblik, dvs. at jeg viser nogle hidtil ikke udstillede billeder fra min samling.

De nye billeder er rejsebilleder fra Italien, som vi så at sige er vendt hjem til efter de mange rejser i Centralasien og Mellemøsten. Vi holder meget af en lille bjergby, der hedder Ravello, der ligger på Sorrento-halvøen, oven over det berømte

Amalfi. Det er en lille renæssanceby, der ligger på en klippe, der skyder sig ud i vandet.

Udstillingen åbner med fernisering lørdag den 12. marts og varer til og med søndag den 13. marts.

Henrik Blochs udsigt fra lejligheden på Gl. Strand har han ofte malet, i forskellige sæsoner og farver

Udstillingen i år er Henrik Blochs 61., nr. 47 i Helligåndshuset.

NYT HOS GALLERI CLAUS C

Skulptør Peter Bjørn arbejder her med sine fantasifulde skulpturer

Maleri og skulptur hos Galleri Claus C. Fredag den 12. februar åbner galleriet en ny, flot udstill-

ing med skulptøren Peter Bjørns fantasifulde skulpturer fremstillet af mange forskellige materialer, så som kob-

bertråd, tagbeklædning, snor og meget andet. Skulpturerne udstilles sammen med malerier af Erik Jørgensen, som også er en af galleriets faste kunstnere. Peter Bjørn omtaler sin kunst som en dialog med materialerne: "Jeg tager ofte udgangspunkt i selve materialernes egenskaber og er optaget af at undersøge deres muligheder og begrænsninger. Det er en vedvarende dialog mellem materialerne og mig frem til det punkt, hvor vi er enige."

Velkommen til fernisering i St. Kongensgade 118 fredag den 12. februar kl. 16.30.

MALEREN JENS

Jens Kromanns credo er, at kun den, der tør forandre sig, er tro mod sig selv. Det indebærer at påtage sig den frodige risiko, der er forbundet med at gøre noget andet end det, man har gjort før.

Maleren Jens Kromann er ved at samle malerier sammen til sin forestående udstilling i anledning af sin 80-års fødselsdag. Vi var på besøg og spurgte lidt til nutid og fortid:

”De billeder, jeg tager med på udstillingen, er dels fra tidligere år, og dels helt nye ting

fra Grønland, hvor jeg var hele september måned. Jeg havde fået stillet et pragtfuldt lokale til rådighed deroppe, og det brugte jeg i en måned og fik startet op på en række store billeder, som jeg nu skal videre med.”

Hvordan fandt du på, at du ville til Grønland?

”Det er længe siden, i 1967. Jeg havde været skolelærer, de første 6 år i min fødeby Middelfart. Selvom jeg var vildt glad for skolen, havde jeg udlængsel. Først tænkte jeg: velfærdsofficer hos Lauritzen, ude på skibene. Eller Danida i Indien. Men så kom der et Mellempøkeligt Samvirke-kursus, som jeg meldte mig til, og hvor jeg traf en foredragsholder, der holdt et foredrag om Grønland. Han havde været skoleinspektør deroppe i nogle år. Så var jeg fortabt! Det blev til 4 år som lærer i Grønland, fra 1967-1971. Jeg fik dengang kontakt med hundredevis af børn, som jo nu er voksne, og som jeg stadig har kontakt med.”

men i Grønland er de blå. Det er tydeligt, hvis man f.eks. ser en bygd med forskelligfarvede huse, så er skyggerne på stenene blå. Den blå farve blander sig hele tiden i farverne i Grønland, og det giver et meget specielt og for mig utroligt inspirerende lys. Lyset i sig selv er meget klart det meste af året.”

Hvilken maling bruger du?

”Jeg bruger forskellige typer af akrylfarver. De er lysægte og har de samme farvepigmenter som i olie, men der er den forskel, at gelen, som farven er opløst i, er på akrylbasis og vil ikke forandre sig, mens derimod oliemaling ikke lever op til det

”Det fine ved maleri er, at det har så mange udtryk”

FERIE I SYDFRANKRIG –
www.trevillach.com
UDLEJES ÅRET RUNDT
Kultur, vandreture, badeferie,
vælg selv din yndlingsferie med
base i et fuldt moderniseret hus i
Pyrenæerne, netop i området,
hvor Da Vinci - mysteriet ud-
springer.

I en smukt beliggende landsby
med udsigt til Canigou – det
højeste bjerg i Pyrenæerne –
udlejes vores hus med senge-
plads til 7-8 personer. ½ times
kørsel til Middelhavet, 20 min. til
badesø.

1 uge: 3.450
2 uger: 6.500
Henv. 26 15 38 20

KROMANN UDSTILLER

Jens Kromann maler i en poetisk form for abstrakt ekspressionisme.

samme. Efter 10 år bliver hvide oliefarver gule, og gule farver bliver grå. Olien og lyset arbejder sammen, så jeg foretrækker akryl."

Dine billeder er figurative, men alligevel også lidt non-figurative?

"Hvis vi skal tale om stil, vil jeg kalde det en poetisk form for abstrakt ekspressionisme. Abstrakt fordi det abstraherer sig fra det, jeg har set, eksempelvis i billedet De syv Søstre, som er en bjergkæde i Sukkertoppen. Når man betragter billedet, ser man ikke noget naturalistisk, man ser et maleri, som har taget udgangspunkt i noget natur, men som er blevet et udtryk i sig selv. Det er det, jeg går efter. Ekspressionisme fordi det er mere ekspression end impression, altså ikke så meget for at give indtryk af en stemning, jeg har fået, men derimod åbne for billedmæssige muligheder, som

dukker op, efterhånden som man arbejder med det. Jeg har ikke nogen facitliste at arbejde efter, så det skal ikke ligne noget bestemt, når jeg starter. Masser af mennesker siger, når de ser mine billeder: Jamen, det er jo sådan og sådan. Ja, ja, siger jeg bare. Så tager de billedet med hjem, rejser på ferie og kommer tilbage en måned efter. Så ringer de til mig og siger: Det er et helt andet billede. Nej, siger jeg, det er med sikkerhed

det samme. I synes, maleriet ser anderledes ud nu, end før I rejste. Det er klart, det er fordi I har oplevet noget andet i mellemtiden, som påvirker jer nu. Prøv at kigge på maleriet om morgenen, når I går på arbejde, og så igen, når I kommer hjem. Så ser I maleriet i det kølige formiddagslys og senere i det varme eftermiddagslys, det er to forskellige oplevelser.

Det er det fine ved maleri, det

har så mange udtryk. I det hele taget er det min holdning, at man skal være forandringsrede, især som kunstner, og ikke holde sig til det sædvanlige."

Jens Kromanns første udstilling var på Den Frie i 1969, side på Charlottenborg og Statens Museum for Kunst, og desuden i 15 forskellige lande kloden rundt. Den kommende udstilling i Galleri LB i Kompagnistræde 41 åbner den 31. marts kl. 14 og varer til 29. april.

**TIVOLI
HALLEN**

v/ Helle Vogt

**FROKOST
og AFTEN**

Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
www.tivolihallen.dk

H. DANIELSENS

EFTF. APS

KRONQUIST

LÆDERSTRÆDE 11

1201 Copenhagen K

Tel. + Fax 33 13 02 74

Mail: jk@danielsensilver.dk

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

***
EVERYTHING
PRICE-MARKED

Nytårskur hos Vinoble

Nytårskur hos Vinoble i
Krystalgade

Glade gensyn i Nytårsarrangementet

Direktør Peter Schaltz og månedens kunstner i Vinoble, fotograf Kirstine Ploug, nyder her de friske østers, kyndigt leveret af HAV-medarbejderen i midten.

HAV i Torvehallerne havde leveret 3 slags friske østers, til stor glæde for de fremmødte

Dansk frokost når det er bedst

Mødelokaler med plads til 10-20 personer.
Selskaber modtages op til 90 kuverter

Åbningstider:
Hverdage 11:30 - 19:00 Lørdag 11:30 - 16:00

Frederiksholms Kanal 18 - København K.
Telefon: 33 11 57 70 - www.kanalcafeen.dk

For 3. år i træk bød Vinoble indenfor til bobler og østers. Som Vinobles chef Peter Schaltz udtrykker det, så er det nok blevet en tradition nu. Lad os håbe det! Mange mennesker havde i hvert fald fundet vej og fik en hyggelig eftermiddag og en festlig optakt til det nye år.

Vinoble bød på Roederer-champagne fra Reims, Crémant de Bourgogne og en spansk Cava, og dertil østers, både fra Frankrig og fra Limfjorden, hidbragt fra HAV i Torvehallerne og åbnet kompetent og hurtigt. Vinobles enorme udvalg af vin, spiritus og delikatesser er en fornøjelse at lade sig inspirere af, og man kan altid spørge det kyndige personale om hjælp til at finde den rigtige flaske til den rigtige lejlighed. Dertil kommer den gode kunst, som dekorerer væggene, i januar fotograf Kirstine Plougs spændende portrætserier.

Hold øje med arrangementerne hos Vinoble, det er altid festligt og inspirerende.

www.hvidsvinstue.dk

SPÆNDENDE AKVAVIT AF JULENS NØDDERESTER

Stig Arnsel, indehaver af Restaurant Akvavitten i St. Kongensgade, giver os denne gode idé:

Når dette skrives, er landet ramt af Kong Frost og er blevet pulverlakeret, så det fremstår hvidt og rent.

Det får mig til at tænke på en dram, jeg lavede for nogle år tilbage på dette tidspunkt. Selv om der er frost og sne, er lyset ved at vende tilbage, og de fleste har sluppet julen. Er der stadig nødder tilbage, er det nu, de skal bruges.

Jeg havde en portion hasselnødder og valnødder tilbage, som jeg overhældte med kogende vand. Mest fordi jeg syntes, der havde været rigeligt med fingre i skålen! Knækkede dem og fyldte et patentglas halvt med nødder og skaller. Til at give lidt sødme tilføjede jeg nogle tørrede figer.

Ingredienser til Stig Arnsels fine nøddedram

Overhældte det hele med 40% neutral snaps (du kan også bruge vodka).

Efter 3 måneder har du en dejlig nøddedram. Lad den gerne stå og trække til næste forår, den bliver kun bedre. Essensen kan du spæde op efter smag, men 2-3 gange er nok passende. Hvis du foretrækker lidt mere sødme, kan det gives med en teskefuld ahornsirup,

så har du en dejlig nøddelikør, som passer perfekt til f.eks. en osteflan

Osteflan: Osterester, gerne med lid blåskimmel, blendes med æg og lidt kaffefløde til en konsistens af tyk creme. Tilsag med paprika og evt. lidt salt. Bages i cucotte i vandbad ved 160 grader i 20-25 min. Kan gemmes på køl.

Tips: Gem dine osterester på frost i en lufttæt pose. Så kan du altid lave en flan.

Valnød (Juglans regia) er den nød, der indeholder flest antioxidanter og tilskrives at mindske risikoen for kræft, hjertesygdomme og type-2 diabetes.

STORE KIRKESTRÆDE 3
1073 København K
Telefon 33 12 21 26
toga@toga.dk - www.toga.dk

GALLERIET I SKT. PEDERSTRÆDE

www.mfk.dk
Tirsdag - fredag : kl. 10 - 17
Mund- og Fodmalende kunstnere i Danmark ApS
Sankt Peder Stræde 39, 1453 K. - Telefon: 46 35 49 75 - Mail: mail@mfk.dk

BLUES BAR

Levende musik hver nat
Løngangsstræde 21C
Tlf. 3311 6453 • www.mojo.dk

Bakskul ingredienser:

Røget bakskul, kapers, rødbeder, peberrod, salturt fra Kina, tallerkensmækker, dild og citron, samt et æg til servering. Bakskul skæres i fine tern, røres med olivenolie, kapers, friskrevet peberrod, lidt citronsaft og rødbeder i fine tern.

Stig Arnsel, indehaver af Restaurant Akvavitten i St. Kongensgade, er glad for den noget oversete "bakskul", som er en tørret ising. Det er dem, man kan se hænge til tørre i flagstængerne, hvis man begiver sig nordenfjords. Stig mener om bakskul:

"Det er et godt, dansk produkt, som bliver brugt alt for lidt. Det smager vidunderligt. Vi anvender den røget til tatar med forskellige ingredienser, men den kan anvendes på mange måder."

Den færdigrørte tatar serveres med salturt, tallerkensmækker, skovsyre og dild. Tallerkensmækkerens bitterhed er god til fisken. Til tataren anbefaler Stig sin honningsup, hvor der bruges skrab af økologiske honningtavler, så propolis'en kommer med i snapsen. Propolis smager næsten som sort peber, og det skarpe og det søde er godt til fisken. Men et glas riesling er også godt.

Stig Arnsel på arbejde i Akvavittens køkken

Ligeledes anvender Stig et stykke kød, som mange måske ikke ville vælge som første valg, når man skal have godt oksekød, nemlig flanksteak. Flanksteak, siger Stig, kan man bestille hos en god slagter, det er relativt billigt i forhold til oksefilet. Flanksteaken er en muskel oppe ved skulderen på dyret. Stig har

fået kødet hjem fra Uruguay, hvor dyrene går ude 24 måneder i naturen. Flanksteak er et stykke kød, som i tekstur og smag er langt bedre end dyr oksefilet, mener Stig. Man skal bare arbejde lidt professionelt med det, det handler om stegetid, hviletid og udsækning.

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Flanksteak serveres med et stykke toast med røget marv og tallerkensmækker, fordi der er en bitterhed i, som går godt med marven. Dertil skysovs.

Nana gør her ingredienser klar

Ligeledes anvender Stig et stykke kød, som mange måske ikke ville vælge som første valg, når man skal have godt oksekød, nemlig flanksteak. Flanksteak, siger Stig, kan man bestille hos en god slagter, det er relativt billigt i forhold til oksefilet. Flanksteaken er en muskel oppe ved skulderen på dyret. Stig har fået kødet hjem fra Uruguay, hvor dyrene går ude 24 måneder i naturen.

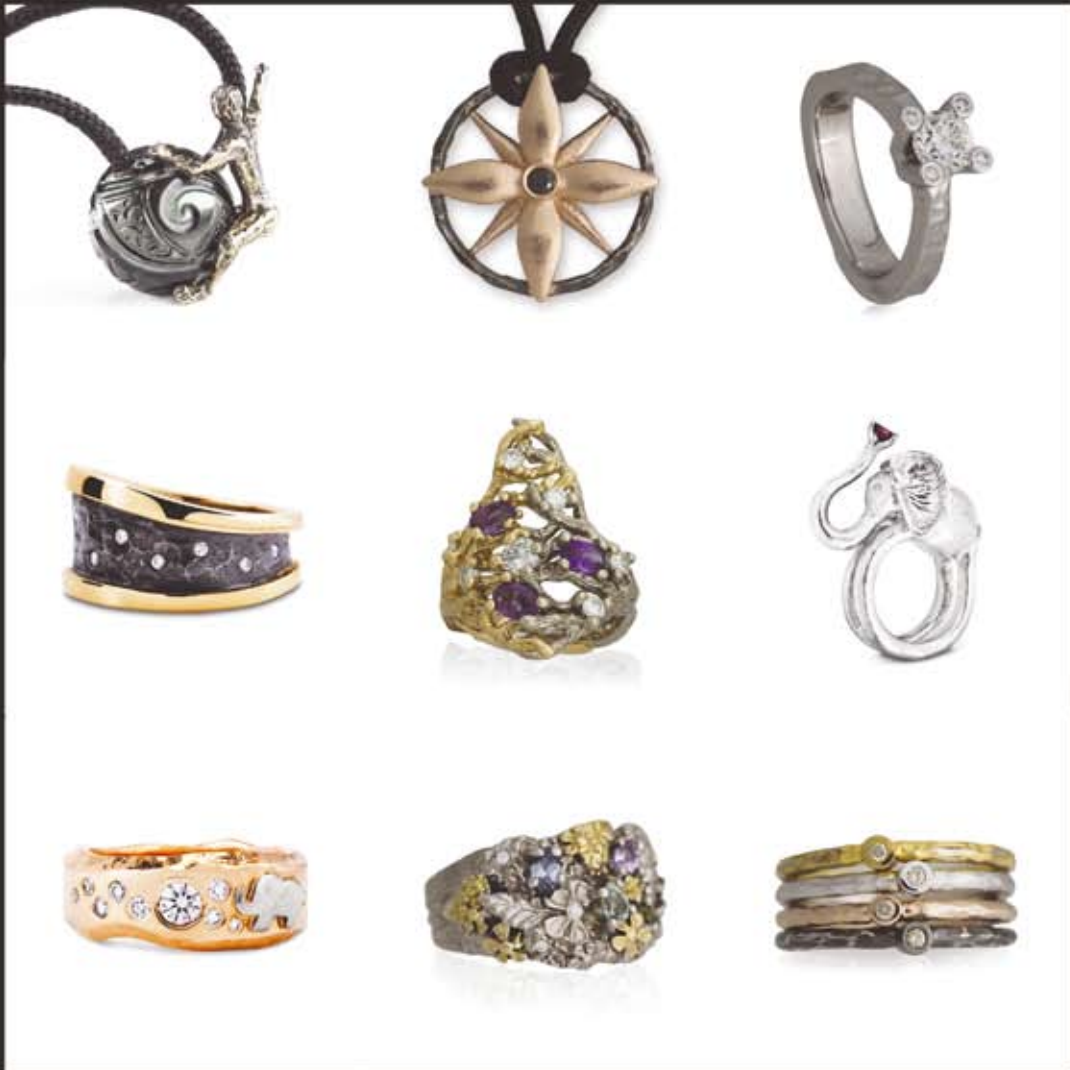
Redaktionen drysser alle sine stjerner over Akvavitens anretninger.

*****

Flanksteaken brunes hårdt et par minutter i fedt fra den marv, der serveres til. Derefter i en varm ovn 7-9 minutter efter tykkelse. Det er meget vigtigt, at kødet får lov til at hvile, gerne dobbelt så længe, som det har stegt. Flanksteak skæres på tværs af fibre, det er tydeligt at se.

MADS HEINDORF JEWELLERY

EN MAGISK VERDEN

Mads Heindorf er mester i at lave personlige smykker.
Med inspiration fra et mystisk og unikt univers bliver hans kreationer fyldt med symbolik.
Det er smykker, der egner sig til at blive fortolket som et digt og beundret som et kunstværk.
Og ikke to personer læser symbolerne ens.
Ved at omsmelte kundens gamle smykker forøges symbolværdien.
Mere personligt kan det ikke blive.

**Vi tømmer skattekisten
LØRDAG D. 6. FEBRUAR 2016
11.00 - 15.00
MED OP TIL 80% RABAT!**

Mads Heindorf Jewellery - Lille Rosenborg - Gothersgade 105 - 1123 København K
www.madsheindorf.dk
20202191